

H. VENNIX

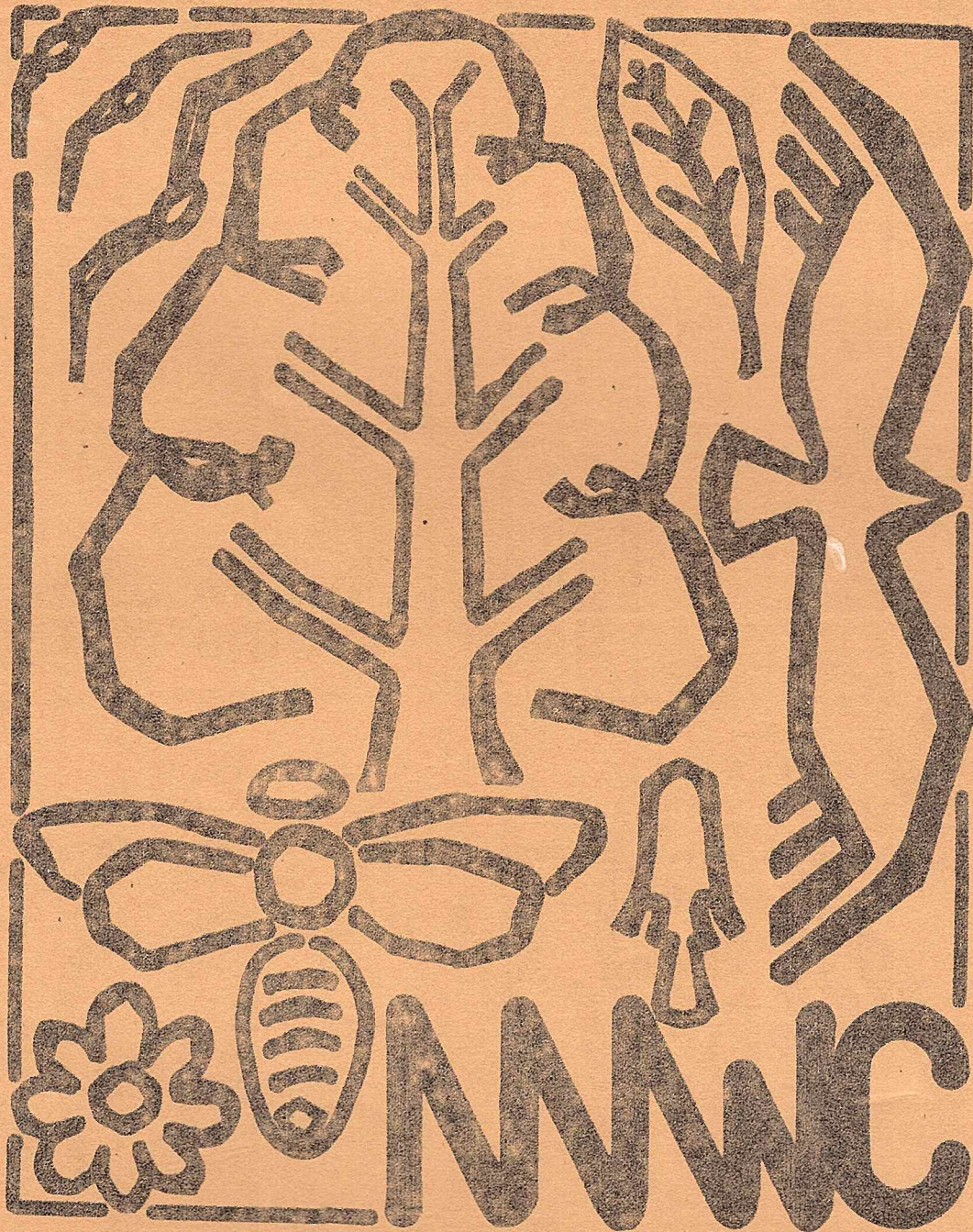
PARKLAAN 99

CULEMBORG

'hak-al'

7° jaargang nr. 8/9

„aug/sept 1981“

natuur-en vogelwacht
CULEMBORG

Kontaktadres:

Natuur- en Vogelwacht Culemborg
Postbus 381, 4100 AJ Culemborg

Begeleiding Jeugdgroep:

Leo van der Kooij - Vliegerweg 3 te
Culemborg - tel. 034,0 -15450

Coördinatie Inventarisaties:

Leo van der Kooij

Bibliotheek:

Boeken en verslagen in 't Nonnetje
geopend: dinsdag van 19.00 tot 20.00 uur

"Het Vogeljaar":

Jaarabonnement 1981 door overschrijving
van f 14,50 op de girorekening van de
N.V.W.C. met vermelding van "Vogeljaar".

Lidmaatschap:

Nieuwe leden opgeven bij de penning-
meester, evenals adreswijzigingen.

Penningmeester:

Frans Waroux - Moerbeiboom 45 te
Culemborg - tel. 03450 -15393
Gironummer 3433351 t.n.v. F. Waroux -
rek. Natuur- en Vogelwacht - Culemborg.

Kontributie:

Jeugdlidmaatschap	f 5,-- per jaar
Volwaasene	f 10,-- per jaar
Gezinslidmaatschap	f 15,-- per jaar
Buiten Culemborg	f 15,-- per jaar

Klubhuis:

't Nonnetje. Voormalig zusterhuis naast
Sociale Academie, einde Ridderstraat.
Buitentrapje opgang in, tweede deur rechts.

Vogelwerkgroep kontaktadres:

Marcel v.d. Tol, Lindeboom 21 te Culemborg
tel. 03450 -15102

Secr. Milieuwerkgroep
Noordwest - Betuwe:

postbus 286, 4100 AG Culemborg
tel.: 03450 -13386 ; 03436 -1687

Redaktieteam en -adres:

Dreun Jansen, Bieboom 31 te Culemborg
tel. 03450 -14885

Harry Noordhuis, Zwanebloem 16 te Culemborg
tel. 03450 -15912

Harry v.d. Warenburg, Triosingel 27 te
Culemborg - tel. 03450 -15095

Jan Rietvink, Ereprijs 39 te Culemborg
tel. 03450 -16407

Hier dan eindelijk weer eens een Hak-al. Het is bedroevend zo weinig kopy we tegenwoordig binnen krijgen (voor het augustusnummer was slechts 1 pagina binnen).

Zijn er dan helemaal geen ekskursies of kampen meer? (of een één of ander bijzonder natuurvoerval wat intressant voor de andere leden is)

Dit is de laatste Hak-al welke getypt is door verschillende leden op steeds weer andere typmachines. Dankzij de goede resultaten met het knotten hebben we een eigen elektrische schrijfmachine kunnen kopen. Begin oktober (dus na het gereedkomen van deze Hak-al) wordt hij afgeleverd. Leny Jansen (de vrouw van Breun onze huisdrukker) is bereid om voortaan al het typwerk te doen. De kopy moet echter wel bij jullie vandaan komen (en op tijd) zodat we weer regelmatig een Hak-al kunnen uitgeven. (afgesproken !!!)

Arie en Lies gefeliciteerd hé en dat ook deze zoon mag opgroeien in de sporen van z'n ouders.

Veel leesplezier

Inhoudsopgave:

- pag. 2 van de redactie
- „ 3 nieuws van het knotfront
- „ 4 gezinsuitbreiding
- „ 5 dan toch dijkverzwaring?
- „ 6 voorlopig en jammer genoeg een onvolledig paddenve. slag 1981
- „ 11 verslag kamp 4-5 en 6 sept. j.l.
- „ 13 verslag kamp Nieuwkoopse Plassen
- „ 16 nieuws van de Milieu-werkgroep
- „ 17 persberichtjes
- „ 18 nieuws van onze vogelconsulent
- „ 20 verslag maandelijkse vergadering sept. 1981
- „ 22 nieuws van de Stichting Naturreizen
- „ 23 ekskursieprogramma

Door tijdsgebrek ditmaal een Hak-al zonder plaatjes.

Deze Hak-al moest n.l. uit vóór 1 oktober i.v.m. de vastgestelde introductie-ekskursie op 3 oktober.

Volgende keer beter !!.

Nieuws van het knotfront.

Nee dit is nog geen uitnodiging om te komen knotten. Hierop moeten jullie nog wachten tot eind november/begin december. Echter wel heel wat anders.

Toen ik op 3 augustus na een fantastische maand vakantie op m'n werk terug kwam, kreeg ik een minder leuk bericht van m'n bedrijfsarts te horen.

Er was tijdens de twee-jaarlijkse keuring geconstateerd dat ik een hartafwijking had. Iets wat mij nogal onwaarschijnlijk over kwam, zeker omdat ikzelf nooit iets gemerkt of gevoeld had.

Na een bezoek aan de cardioloog in het AZU moest ik er echter wel in geloven.

Het blijkt dat de spier in de linker pompkamer niet goed meer werkt (ontstaan door op m'n werk een te groot aantal jaren onder te grote spanningen gewerkt te hebben)

Nu is me "de wacht aangezegd" voor iedere lichamelijke inspanning e.d..

Dit houdt voor mij tevens in (hoe moeilijk het voor me te verwerken is) dat ik met de organisatie van het knotten moet stoppen.

Nogmaals dit is voor mij een moeilijk besluit, maar ik heb geen andere keus. Ik kan en mag een genezingsproces niet in de weg staan, want genezen kan het wel, hoewel ik rekening moet houden dat dat wel enkele jaren kan duren.

Ik hoop dat we er in slagen om een opvolger(s) te vinden (of te strikken) die de organisatie op zich wil(len) nemen, zodat het zo noodzakelijke onderhoud nog in lengte van jaren uitgevoerd kan worden.

Op het moment dat ik dit zit te typen (zondag 27 september) is nog niet zeker wie het wordt (of worden). We proberen om mijn werk te splitsen in: een algemeen organisator en een materiaal beheerder.

In ieder geval hoop ik, nee ik reken er op, dat jullie die opvolger(s) diezelfde steun en medewerking zullen geven die ik ook altijd gehad heb.

In de volgende Hak-al hoop ik te kunnen melden wie het geworden is (of zijn).

Op de afsluitavonden heb ik jullie altijd bedankt voor de medewerking in, dat, knotseizoen, maar nu wil ik een ieder **HEEL HEEL HARTELIJK** bedanken voor vele jaren dat we met elkaar zo veel en goed werk verricht hebben om zoveel bomen te behouden voor ons landschap.

Nogmaals bedankt hé,

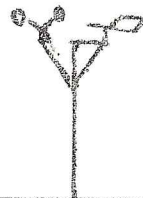
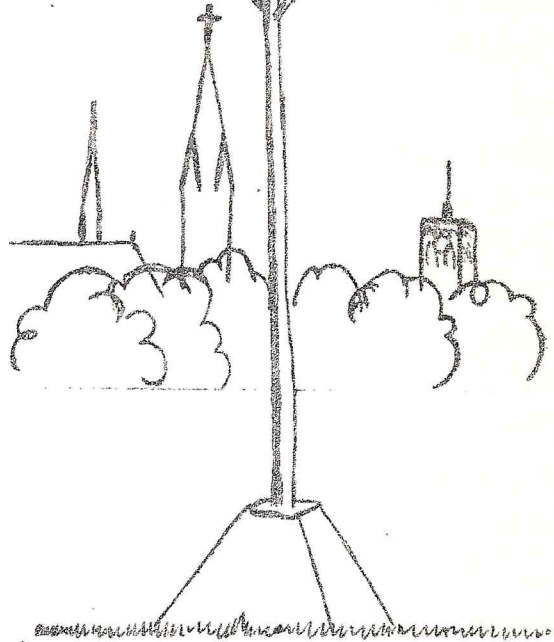
Jan Rietvink

P.S. Het werk voor de Hak-al e.d. blijf ik hopelijk nog lang doen.

E D M O N D

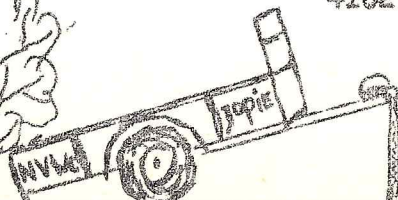
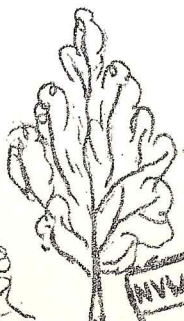
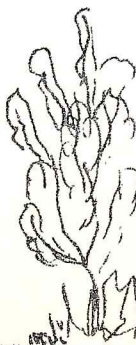
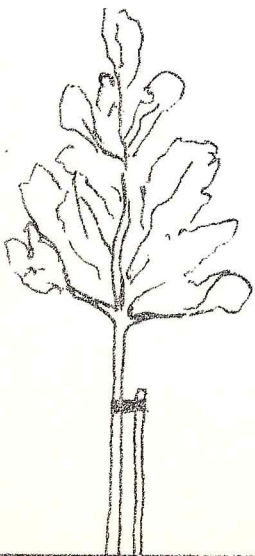
Vandaag, 18 september 1981,

is om 01.16 uur geboren onze zoon
en broertje; EDMOND.

Edmond weegt 2340 gram, en is 45 cm. lang.

Arie en Lise van den HAM,
Fereke en Roel.

Ravelijnstraat 193,
4102 AL, Culemborg.

Nog eerder dan verwacht is de procedure voor dijkverzwaring gestart. Het betreft het dijktracé tussen de pont van Beusichem en het Bakelbos. Iedereen weet welke waarden wat betreft natuur en milieu hier aanwezig zijn en zowel de Milieuwerkgroep als de Natuur- en Vogelwacht zijn ernstig verontrust over de plannen, waarvan wij op dit moment nog geen overzicht hebben.

Vanaf 28 september jl liggen de plannen ter inzage bij Lek en Linge in het huis "Casa Blanca" aan het Voorburg. Donderdag 8 oktober is er een voorlichtingsavond e.q. hoorzitting over de plannen.

Wij roepen dan ook iedereen op om op deze avond aanwezig te zijn in het Open Hof aanvang 20.00 uur.

U kunt van ons de komende tijd zeker nog het een en ander verwachten kwa informatie maar om sterk te staan tegen de zeer zeker sterk ingrijpende plannen hebben wij U hulp nodig.

U kunt altijd voor informatie e.d. terecht bij Ton van Beek, tel. 03436-1687, Cor Heynes, tel. 03450-3386, Harry v.d. Warenburg tel. 03450 -5095.

Komt allen naar de Open Hof donderdag 8 oktober a.s. 20.00 uur.

Milieuwerkgroep Noord-West Betuwe

Natuur- en Vogelwacht Culemborg

POELDISTRICT LEK EN LINGE

C U L E M B O R G

De Dijkstool van het Poeldistrict Lek en Linge maakt bekend, dat vanaf maandag 23 september gedurende 30 dagen op de secretaris van het Poeldistrict Lek en Linge voor een lezer ter inzage ligt het plan tot verbetering van de Landsdijk, gedeelte tussen de veerweg te Beusichem en het Bakelbos te Culemborg (Km 17-63.59), vergezeld van de bijbehorende tekeningen projectnr. 775-11052-2, tekeningen 18-1 t/m 18-6, alsmede het landschapplan, op 8 oktober 1981 zal des 's avonds een openbare hoorzitting worden gehouden in het Open Hof, Beethovenlaan te Culemborg, aanvang 20.00 uur.

gedurende de periode van de terzieslegging en veertien dagen daarna kunnen door een ieder schriftelijke bezwaren tegen het plan worden ingediend bij de Dijkstool van het Poeldistrict Lek en Linge, Postbus 134, 4100 AC te Culemborg.

op verzoek van de bezwaarde zal hem daarna alsnog de gelegenheid worden geboden, om de ingediende bezwaren nader mondeling toe te lichten; hij zal deze wens schriftelijk in zijn bezwaarschrift moeten vermelden, waarna de Dijkstool een nadere afspraak met hem zal maken.

de Dijkstool van het Poeldistrict zal na voornoemde termijn een uitspraak doen over het ontwerp en daarbij ook zijn oordeel geven over de ingediende bezwaarschriften, waarna het plan - eventueel vergezeld van de bezwaarschriften met de daarop geproduceerde antwoorden - ter goedkeuring zal worden ingezonden aan Gedeputeerde Staten van Gelderland te Arnhem, alsmede om advies aan de Coördinatie-Commissie Dijkverzwaring ten behoeve van Gedeputeerde Staten voorzield.

J. H. Knobbout, dijkgraaf.
H. J. L. Mandos, secretaris.

Culemborg, 25 september 1981.

Verlag "Paddentrek Kleine Buitenom" 1981.

Na twee succesvolle seizoenen moeten we dit jaar helaas terugkijken op een minder geslaagd jaar.

Dit had diverse oorzaken o.a. -

A) Het plotseling terugtrekken van Theo de Jong als coördinator aan het vroege begin van de Trek (eind februari - begin maart) zodat met name ondergetekende al dan niet "vrijwillig" en onvoorbereid moest inspringen.

B) Door de zachte winter begon de trek erg vroeg en waren er voor het gaas neergezet was al vele tientallen padden overgestoken al dan niet met fatale gevolgen. Onnauwkeurige tellingen wijzen op vele tientallen overreden padden.

Conclusie - een deel van de trek was ons voor geweest.

Pluimpje voor die personen, w.o. Theo (!), die enige avonden bezig zijn geweest en zo veel padden konden redden.

In allerijl werd een groot gedeelte van het gaas neergezet midden in de week door Arie v.d. Ham, Hans Rietvink en ondergetekende. Er moest nadien nog voor enige honderden guldens nieuw gaas aangeschaft worden dat in één zaterdag door een tiental vrijwilligers neergezet werd.

Nog geen dag erna begon er weer een massale trek van padden en bruine kikkers.

De gegevens die ontvangen werden (soms na lang aandringen) zijn zo goed mogelijk verwerkt en vindt U hieronder. Van diverse mensen zijn geen gegevens ontvangen zodat het geschetste beeld verre van compleet is.

Maart - man. pad ongeveer 225 exemplaren
vrou. pad " 147 "
amplex (man. op rug van vrouwtje) 65 maal

Geteld voor zover mogelijk - minimaal 200 dode exx.
Overgezet voor het gaas er stond, enige tientallen.

Bruine kikker 30 exx.
Kleinesalamander geen
Grote salamander 1

April - Man. pad ongeveer 110 exx.
Vro. pad " 80 exx.
Amplex " 40
Bruine kikker " 20
Grote watersalamander 1 exx.
Kleine watersalamander 3 exx.

Mei - Man. pad ongeveer 45 exx.
Vro. pad " 19 exx.

Juni - Terugtrek man. pad 24 exx.
vro. pad 18 exx.
20 exx. niet geselecteerd op geslacht

juli - man. pad 36 exx.
vro. pad 24 exx.
30 exx. niet geselecteerd op geslacht
1 kleine watersalamander
2 bruine kikkers

augustus - man. pad 5 exx.
7 geen geslacht vermeld.

Totaal ongeveer 440 man. pad - 290 vro. pad - 110 amplex -
50 bruine kikkers - 4 kleine salamanders - 1 grote salamander.

Deze gegevens zijn zo summier dat we er verder geen conclusies aan mogen en kunnen verbinden van wel of niet een toename e.d. Slechts van één persoon kreeg ik volledige gegevens, namelijk Gerard van Zuylen. Als dank zijn gegevens vermeld aan het eind van dit artikel.

Van drie tellers ontving ik slechts onvolledige gegevens en van drie andere helemaal niets.

Ook op het wel of niet gaan tellen was geen vat te krijgen en er werd ook niet altijd medegedeeld dat men verhinderd was zodat een ander kon gaan tellen.

Conclusie, dit seizoen is chaotisch en onbevredigend verlopen en ik wil zelf graag de hand in eigen boezem steken (als dat zou kunnen) als "onvoorbereid" improvisator c.q. organisator.

Voor volgend jaar wil ik gaarne de organisatie op me nemen maar dan goed voorbereid met gemotiveerde mensen en met een aantal verlangens ook wel eisen, zoals -

- januari 1982 zullen de voorbereidselen getroffen moeten worden in een bijeenkomst van vrijwilligers die zich werkelijk willen inzetten.

- Aanschaf van nieuw materiaal te weten - gaas, spijlen, emmers.

- Uiterlijk eind februari (afhankelijk van de winter) moet het gaas aan beiden zijden van de Kleine Buitenom geplaatst worden en wel door voldoende mensen die naast controleren ook willen werken.

Ik weiger om met drie mensen gaas te plaatsen of weg te halen zoals het afgelopen seizoen.

- Wie belooft te komen moet ook verschijnen en niet zonder bericht of excuus het af laten weten.

- Er worden standaardtelbriefjes ontworpen die overe iedere teldag ingevuld en ook ingeleverd dienen te worden.

De controle en verwerking is dan ook een stuk eenvoudiger.

- Het gaas wordt tijdig weggehaald (Lekdijkstraatzijde eind april begin mei - Ronde Haven zijde eind juni begin juli).

Het gaas en overige spullen schoongemaakt en netjes opgeslagen en klaar voor hergebruik.

En zo is er nog wel het een en ander te verzinnen.

Gelukkig zijn we het afgelopen seizoen toch in staat geweest veel padden en kikkers van een zekere verkeersdood te redden.

We hebben nu ook geleerd hoe het niet moet. Ik ben ervan overtuigd dat als we goed beslagen ten ijs komen en gemotiveerd 1982 een goed seizoen kan worden.

Een ieder die mee wil werken schrijve alvast de datum dinsdag 12 januari in zijn/haar agenda, want dan zal er een voorbereidende bespreking plaatsvinden.

En laten we niet vergeten dat de N.V.W.C. een stuk gezichtsverlies lijdt als we dit project laten sloffen.

Tot slot nog de gegevens van Gerard van Zuylen over 1981.

Oogstens van Gerard van Zuylen - padden 1981

- 27-3 s'morgens 17 man. 13 vro. en kleintje van ongeveer
twee cm.
s'avonds 14 man 8 vro. 1 exemplaar teruglopend op
de weg.
- 29-3 Prima trekweer! Beetje motregen.
Ik heb s'avonds een rondje gemaakt met het volgende resul.
Oostersingel t.o. Sociale Ac. 4 man. pad overgezet taat.
Plantage - 2 amplexen
Achterweg - niets
Dijk tot aan veerweg - enkele doodgereden exx.
Ronde haven - 10 exx. doodgereden
1 man. en 1 vro. pad overgezet.
Dreef bij fam. v.d. Vate 2 dode exx.
" bij ziekenhuis 4 "
- 4-4 3 man. en 1 vro. pad 1 duizendpoot
- 11-4 heen terug
s'morgens 4 man. en 7 vrou. 12 man. en 8 vrou. pad
s'avonds 2 vro. 13 man. en 1 vrou. pad
- Verder nog - ongeveer 25 miljoenpoten
2 snuitkevers
2 rolpissebedden
1 opgedroogde pad
- 9-5 2 man. pad
- 16-5 en 23-5 Op een van deze dagen werd het gaas overgezet. De
andere datum zat er niets in de emmers.
- 30-5 Totaal vergeten - sorry padden!
- 6-6 12 man. en 8 vro. pad en 5 kleintjes van ongeveer 3 cm.
Bijzonderheden: veldmuis zat vast in het gaas. Ik heb hem
z'n leven gered. Bloeiende vogelmelk langs de dijk gezien.
- 13-6 2 man. pad.

20-6 Geen grote padden meer.

Wel - 5 van 3-4 cm

3 van 1½ cm (de eerste?)

Verder: 4 van die prachtige goudgroen gekleurde kevers.

Vorig jaar ook veel gevonden.

3 waterschorpioenen (uitgedroogd)

1 miljoenpoot

1 spitsmuis

veel slakken op het gaas

27-6 niets behalve - 1 dode spitsmuis

3 goudgroene kevers

4-7 5 man. en 3 vrou. pad

11-7 niets behalve een dode spitsmuis

18-7 vergeten

25-7 al weer vergeten, verdorie

1-8 niets

8-8 5 volwassen padden

3 kleintjes

16-8 2 grote padden

4 kleintjes

1 kleine watersalamander

Eikele opmerkingen: Ik heb de amplexen niet als zodanig geteld.

De eumernummering was niet zo duidelijk dit jaar. In m'n aantekenboekje heb ik wel een nummering aangebracht.

Mocht je daar nog prijs op stellen dan kan ik je dat nog wel geven. Gerard.

Zo kan het dus ook.

Harry van de Warenburg

Verslag fietstocht "Planken Wambuis" tijdens najaars-
kampje 4-5-6-september

Een tiental personen vertrokken o.l.v. ondergetekende na het ontbijt voor een ontdekkingsstocht over een gedeelte van de Veluwe met gelukkig een fraai nazomerzonnetje. Vol goede moed vertrokken we maar deze "moed" werd na zo'n 5 minuten en 500 mtr fietsen de bodem ingeslagen door Piet met zijn kreet "lekke band". De in slechte staat verkerende binnenband kon snel worden gerepareerd en al snel werd de Ginkelse heide bereikt. Deze uitgestrekte heidevelden worden begraaasd door een kudde heideschapeen en juist deze dag was er bij de schaapskooi een demonstratie in het kader van de "week van het landschap". We konden zien hoe een herder met een speciaal hondefluitje en stok zijn hond(en) zo kon sturen dat hij de kudde heen kan sturen waar hij wil, al is dat niet altijd even gemakkelijk. Het vak van herder lijkt op het eerste gezicht aantrekkelijk en is dat misschien ook wel al moeten de minder leuke kanten ook vermeld worden, lange werktijden, eenzaamheid en niet altijd even fraai weer. Duidelijk werd wel dat zonder "heideschaap" de heide moeilijk in stand blijft, want afplaggen en/of afbranden zijn ook niet de meest ideale beheersmethoden. Willen we in de toekomst blijven genieten van de hei dan zullen de bestaande kuddes zeker in stand gehouden moeten worden, zo niet dan zal steeds meer hei verdwijnen en veranderen in "berkenbossen" of "graasvelden" waar het bekende pijpestrootje welig tiert. Na de demonstratie was het pauze en werd café-restaurant "Het Planken Wambuis" bezocht. Na enige versnaperingen werd de tocht voortgezet en het enige duizenden grote natuurgebied "Planken Wambuis", sinds enige tijd in eigendom van Natuurmonumenten, werd al snel bereikt. Kwa landschap is het gebied zeer aantrekkelijk, uitgestrekte heidevelden (prachtig in bloei) zowel dop- als kraaiheide, loof- en naaldbossen, prachtige lanen, smalle moeilijk te befietsen paden, kleine hoogteverschillen in het terrein, zandverstuivingen etc. Afijn een fraai stukje Veluwe grenzend aan het park "De Hoge Veluwe" en gelukkig slechts gedeeltelijk opengesteld voor publiek wat wel min of meer de waarde van het

gebied aantoot.

Al verder fietsend en krabbelend door het mulle zand kwamen we in de buurt van Otterlo alwaar aan de dorpsgrens een bekende kreet klonk -"leke band" - opnieuw Piet.

Er was slechts een conclusie mogelijk, er moest een nieuwe binnenband komen, Piet en Joost gingen op expeditie richting Otterlo en kwamen al snel terug met een nieuwe binnenband.

Na de reparatie werd de tocht voortgezet richting Ede onder een fel schijnend zonnetje.

Na nog een stuk Planken Wambuis kwamen we op de Edese heide terecht, niet een van de fraaiste stukken Veluwe, maar hier zullen de sterke recreatiedruk (crossen, modelvliegtuigjes e.d.) en de militaire oefeningen niet vreemd aan zijn.

Enige maatregelen om verdere verloedering te voorkomen zullen door provinciaal bestuur en de gemeente Ede dan ook genomen dienen te worden.

Met name de vogelstand neemt op de Ginkelse en Edense heide zienderogen af, bijv. de wulp is al sterk gedecimeerd.

Helaas lieten de vogels zich deze "warme" dag weinig zien en horen en er werd dan ook weinig gebruik gemaakt van de meegevoerde kijkers. In Ede aangekomen werd er nogmaals gepauzeerd in een plaatselijk optrekje en op het menu stonden o.a. bitterballen.

Tot groot vermaak der overigen (eerder leedvermaak) werden juist deze bitterballen waarin verwerkt het produkt "vlees" besteld door een "vegetariër" (Jan-Dirk) die bijna telaar zijn vergissing inzag en zijn bitterballen nog kwijt kon aan andere liefhebbers.

Na nog een klein uurtje fietsen werd onze kampeerplaats Quadenoord bereikt alwaar thee en koffie reeds stonden te koken c.q. te pruttelen.

We konden terugkijken op een geslaagde fietstocht met helaas weinig waarnemingen die noemenswaardig zijn.

Wie graag "vogelde" kon beter bij de tenten blijven alwaar diverse soorten roofvogels, spechten, boomklevers, mezen e.d. werden gezien en gehoord.

Uw verslaggever ter plekke, Harry v.d.Warenburg

Zaterdag

Volgens planning zouden wij om 9 uur per luxe touringcar vanaf het Jach vertrekken .

Maar zowel de luxe touringcar als Mademoiselle E. Bierman kwamen niet opdagen, zodat we na een half uur noodgedwongen wachten toch op onze fietsen moesten klimmen.

Achter Wim aan kwam een boxer met een hagelwit kunstgebit, atletisch gebouwd, erg sterk, uitstekende conditie, linker voorpoot langer, rechter achterpoot lam, gestroomlijnd, geslacht nog niet, leeftijd oud tot zeer oud.

Ondanks de lokkende kreten van Jan-Dirk volgde hij ons tot Everdingen, totdat Dikky glimlachte en de hond met zijn stomp tussen zijn benen de poten nam. Dit begon met een sissertje maar liep er niet mee af.

Nico kreeg namelijk een lekke band. Toen we hem geplakt hadden trok Nico hem per ongeluk aan flarden en kon een nieuwe kopen.

Catastrofe duex; Joost S. verstapte zich en verstuikte zijn knie. Hij werd afgevoerd door de fam. Smits die erg behulpzaam is geweest bij het vervoeren van de zwaardere spullen per auto.

Verder liep alles op wieletjes, hoewel we de wind tegen hadden zodat we doodmoe in Nieuwkoop aankwamen.

Maar rust werd ons niet gegund. De WC moest gehaald worden, er moesten boodschappen gedaan worden etc., maar na de verrukkelijke tomaten-groentesoep konden we ons om 12 uur eindelijk ter ruste leggen.

Zondag

Om 8 uur in de ochtend blies Nico op zijn fluitje en iedereen veerde fris en en uitgeslapen uit zijn/haar bed, wij marcheerden in rijen van vier naar de etenstent alwaar de gekauwde boterhammen zich opstapelden in onze magen.

Onze pupillen wasten ijverig de vaat terwijl de rest zich gereedmaakte voor de excursie. In twee roeiboten die voor de gehele week gehuurd waren roeiden we een rondje op de Nieuwkoopse plassen. De lastige pupillen o.l.v. Esther zaten in hun eigen eerste bootje.

Wij de adults van dit kamp zorgden dat wij zo weinig mogelijk last hadden van de pupillen door een heel eind achter hen te gaan varen.

Doordat ze onervaren waren in het roeien slaagden zij er niet

in hun positie als kopliggende ploeg te handhaven, wij haalden ze dus in.

Dit viel echter in verkeerde aarde. Zij weigerden ons door te laten maar ondergetekenden gebruikten hun krachten en ramden de pupillenboot zodat deze in het riet vloog.

(dit spijt ons als echte N.V.W.C.'ers) Wij konden onze rivalen makkelijk passeren maar belandden uiteindelijk in een doodlopende vaart zodat de pupillen toch nog wonnen., ze kregen dus geen eten, maar moesten wel een kuil voor de WC graven.

Nadat laat in de avond de WC voltooid (er zat erg veel puin in de grond) en Lucy en Ellen aangekomen waren kropen wij vermoeid in onze slaapzak.

Maandag

Ook deze dag startten wij weer vol goede moed die al vlug in het water lag. Een paar gingen fietsen en belandden, nadat zij insekten gedetermineerd hadden, (iets wat we vaker moeten doen), in Woerden, de rest ging weer roeien.

(De details zijn wij in week vol avon(d)(t)uren weer vergeten).

De roeiers hadden de plantengidsen zodat zij daar op konden letten.

We aten die avond aardappels sla, rauwkost en salsaus(leëëëëkker).

Nico had een cassettebandje met volksdansmuziek meegenomen. zodat we die avond probeerden te volksdansen o.l.v. Berbera. Nadat we verdreven waren door de muggen, gingen we toch maar naar bed.

Dinsdag

We werden niet alleen gewekt door de vroege vogels maar ook door het zonnetje dat wel erg vriendelijk was, we gingen dus gelijk maar zwemmen.

Daarna aten we onze maagjes vol aan de heerlijke boterhammen. Een gedeelte van diegenen die gisteren waren roeien gingen nu fietsen. De rest ging maar weer roeien en iedereen vermaakte zich op zijn/haar manier. Na de excursie gingen we naar Nieuwkoop en kochten daar o.a. Bounty-familiepakken, boterballen (gem. 3 zakken p.p.), katjesdrop (gem. 5 zakken per p.p.) engelse drop (gem. 1 zak per p.p. omdat het zo duur is) en tot slot nog chocolade voor tussendoor.

Dit herhaalden we dagelijks tot het geld op was.

We aten dus niet zoveel en er bleef weer een hele boel rijst met pindasaus over, daarna probeerden we weer te volksdansen en een viertal nog niet slaperige mensen ging nog een eind roeien terwijl Susan griezelverhalen vertelde en daarna Volksdanste zij nog geruisloos, de vleegerd.

Woensdag

lusteloos...rustdag.....regen...wind, we gingen toch nog roeien, en probeerden de grote zuideinder plas over te komen, de heenweg was makkelijk. Wij zeilden in no-time naar de overkant maar..... de terugweg was moeilijker. Wij kropen voort en kwamen dood- en levensmoes weer bij de tent aan want het regende nog steeds. Hans was aangekomen en we waren blij dat hij er was want hij bood gelijk aan om af te drogen.

s-Nachts gingen er nog een paar zwemmen in de regen en de wind midden op het grote meer. Het waren er maar drie en zij gingen versterking halen in de vorm van drie Twentse boerenjongens om de rest op te sporen die gevlucht waren omdat zij niet durfden (zie verder het kampboek).

Thuisgekomen zaten diegenen die niet durfden in de tent te kletsen en na vijf maal vragen hielden ze ook nog eens na drie uur op!!!!!!

Donderdag

Vandaag begon het pas echt te regenen en we moesten bij de tent blijven omdat ze andres wegwaaiden, na enkele vechtpartijen en ons dagelijkse uitstapje naar Nieuwkoop (snoep) vielen we aan op de lekkere gierst met boekweit en nassievlees. Toen we dit eenmaal veroverd hadden vertelde Etienne wat we gegeten hadden ..... en wat was dat? ...kattenvlees. Nico, Peter, Etienne en Berbera hadden Catty gekocht (om reclame te voorkomen, het was niet lekker).

Sommige mensen werden een beetje pips rond de neus en een van hen, Marcel, zelfs zo erg dat hij lag te kreunen in zijn tent, wij gingen dus maar melk halen maar deze huichelaar bleek niet ziek. En omdat hij ons bedrogen had vielen we hem met zijn allen aan, de volgende dag aten we dus maar vlees.

Daarna zwaaiden we Maarten uit en ging iedereen slapen.

Vrijdag

De laatste dag, vandaag gingen we voor de zoveelste maal roeien (het gebied bleek toch wel te bekrompen voor een hele week).

We waren vrij vroeg terug en de rijke lui gingen nog een pannekoek eten in het gezelligste pannekoekhuis van Nieuwkoop en omgeving. De rest van de middag werd doorgebracht met allerlei karweitjes als eten klaarmaken etc.

s'Avonds maakten we een groot kampvuur waar we bij gitaarspel niet al te zachte liedjes zongen.

We begonnen al vrij vroeg met het opruimen, en alles verliep te gek. Nadat de familie Smits de spullen was komen halen (hiervoor nog hartelijk bedankt) gingen enkele mensen de WC wegbrengen en ze kwamen pas terug om half twee, maar gelukkig was alles toen al ingepakt en konden we na een poosje rusten en geld tellen vertrekken.

Omdat er vrij veel geld over was besloten we nog maar een keer naar het zalige pannekoekhuis te gaan. Daar aangekomen viel het lekker tegen want het zat stampvol. We fietsten dus maar door en met de wind in de rug waren we vrij vlot in Culemborg hoewel we onderweg kampten met een lekke band van Peter (de derde dit kamp!).

Dit was het dagelijkse verslag en nu de vogels - we hebben niet veel gezien omdat we alleen op het plassengebied gebleven zijn maar toch: Bruine kiekendief, Dodaars, boomvalk, sperwer etc., en planten: ook niet zoveel omdat we geen experts in ons midden hadden, maar toch glitterkruid, moerasandoorn etc.

Dit was het dan weer.

Groetjes,

Susan van Veen en Berbera v.d. Vate

NIEUWS VAN DE MILIEUWERKGROEP

Daar ten tijde van dit schrijven de eerste vergadering na de vakantieperiodes nog niet had plaats gevonden, nog wat berichten uit het voorseizoen.

DIJKBEHEER - de nieuwe brief van het polderdistrict in antwoord op ons 2e schrijven kwam duidelijk positiever over.

I.p.v. 3keer werd nu toegezegd tot 2 maal maaien over te gaan.

Iets wat dit seizoen reeds goed te merken was. Een tamelijk uitbundige bloemenpracht toonde op veel plaatsen onze dijktaluds.

Een compliment voor dit in positieve zin gewijzigde beleid is dan ook op z'n plaats!

DISCUSSIEAVOND POLITIEKE PARTIJEN - deze op 14 mei op onze uitnodiging gehouden bijeenkomst hield een gedachtenwisseling in over milieuzaken Culemborg betreffend. Aanwezig waren: PvdA, VVD, D'66 en PPR.

Behandeld werden o.m. de milieuparagrafen van de plaatselijke pol. partijen, en waarom deze tot nu toe nog onvoldoende uit de verf zijn gekomen.

De aanstelling van een (enthousiaste) milieuambtenaar die een brede steun verdient werd als belangrijk ervaren. Evenals de komst van een aparte milieuc commissie.

Geconstateerd werd dat het milieu een omvangrijk begrip inhoudt: natuur en landschap, milieuhygiene, wat weer verdeeld kan worden in water- bodem- en luchtverontreiniging, en het afvalprobleem. Verder de geluidshinder, groenvoorziening in stedelijk gebied, energievraagstuk, en milieueducatie. Een afbakening is dan ook noodzakelijk, om tot een werkbaar geheel te komen.

Stil gestaan werd ook bij het profiel waaraan de toekomstige milieuambtenaar moet voldoen. Enthousiasme, overheidskennis, en ook milieukennis zijn belangrijk voor deze aan te stellen functionaris.

Het leek ons duidelijk op deze avond dat de milieuproblematiek de verschillende pol. partijen wezenlijk zal moeten bezig houden, voorzover dit nu al niet gebeurd. In de verkiezingsprogramma's zal dit verder naar voren moeten komen.

Sorry mensen , hier had een stukje uit
de Culemberger moeten staan over:

"CULEMBORG PRESENTEERT ZICH " weer ,

maar het is mislukt .

Hierin werd melding gemaakt dat in de
Grote Kerk ook weer de Natuur en Vogel-
wacht Culemborg present zou zijn .

reactie van de redactie:
en hoe !!!
zie ook het verslag van
de alg. maandelijkse
vergadering.

Ook deze ging mis. Dit schreef Extra Nieuws

WIST U DAT:

citant:

- dat Culemborg in feeststemming verkeerde, omdat werd gedacht dat de ooievaars in de Vierdreven op het nest waren teruggekeerd, totdat de vogelkenners constateerde, dat het geen ooievaar maar een reiger was.

HULDE aan onze oplettende leden
wonende aan de Waldeck van Pyrondreef.

Ik ben nu al langer dan een jaar vogelbeschermingsconsulent voor de Natuur- en Vogelwacht Culemborg. Dit weten slechts enkele leden van de Natuur- en Vogelwacht omdat men niet bereid was hiervan melding in de Hak-al te maken. Men stond erop dat ik zelf een stukje schreef over wat het vogelbeschermingsconsulentschap inhield. Het afschuifstelsel heeft dus weer prima gewerkt, nl. 1) Ik ben met algemene stemmen minus één aangewezen als vogelbeschermingsconsulent voor de Natuur- en Vogelwacht op te treden (Ikzelf ben van mening dat ik daar niet de juiste persoon voor ben) 2) Toen dit gebeurd was werd mij ook eens vriendelijk maar zeer gedecideerd verzocht een stukje te schrijven over wat dat consulentschap precies inhield. Het resultaat: na ca. 1 1/2 jaar weten nog steeds weinig mensen van het bestaan van een vogelbeschermingsconsulent af.

Dit komt voornamelijk doordat ik nauwelijks op de hoogte ben van wat er binnen de Natuur- en Vogelwacht op het gebied van vogelbescherming gebeurt. Blijkbaar vindt men het niet nodig mij hierover in te lichten dus waarom zou ik hier dan een stukje over schrijven? Zonder mijn tussenkomst worden de vogelstok wel afdoende beschermd.

Daar er toch wel mensen zullen zijn die niet weten waar ze naar toe moeten als ze vragen over vogelbescherming hebben zal ik hieronder een overzicht geven wat het vogelbeschermingsconsulentschap inhoudt.

Een vogelbeschermingsconsulent heeft als taak de drie volgende punten:

1) Functioneren als contactpersoon tussen de Natuur- en Vogelwacht en de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels.

2) Gevraagd en ongevraagd aan beide organisaties informatie en adviezen verstrekken op het gebied van praktische vogelbescherming.

3) Het verstrekken van voorlichting over de diverse activiteiten van beide verenigingen aan de diverse organisaties en particulieren in de betreffende regio.

Kort samengevat komt het allemaal hier op neer dat Vogelbescherming sneller de vogelwerkgroepen/wachten kunnen bereiken en dat evenzo de vogelwerkgroepen/wachten Vogelbescherming sneller kunnen bereiken.

In verband hiermee heb ik een aantal lijsten met namen en adressen van diverse instanties ontvangen zoals die van de Algemene inspectiedienst, die ingeschakeld kan worden wanneer er sprake is van overtreding van de bestrijdingsmiddelenwet, contactpersonen van Controleurs Vogelwet, asielhouders, Velddetachement en de milieufederaties.

Verder heb ik de beschikking over een groot aantal voorbedrukte portvrije enveloppen en in de toekomst krijg ik beschikking over het "Handvest Vogelbescherming".

Verder heb ik een schrijven ontvangen van de werkgroep vogelsterfte

waarin vermeld staat hoe te handelen met gestorven vogels. Daarbij een blok met de overbekende verzendformulieren voor dood gevonden vogels. (Over het algemeen wordt het verzenden van deze vogels van oudsher door andere personen gedaan).

Ik zou willen besluiten met de mededeling dat indien er vogelbeschermingszaken aan de orde zijn je altijd bij mij terecht kan, alhoewel ik niet kan garanderen dat de kwestie opgelost zal worden.

Marcel van der Tol.

noot van de redactie:

Iedereen zal weten dat de redactie nooit en te nimmer kopy voor de Hak-al kan en mag weigeren (hooguit corrigeren). Op de maandelijkse vergadering waarop Marchel werd voorgesteld als consuleend was afgesproken (zoals Marchel zelf ook schrijft) dat hij zelf een stukje voor in de Hak-al zou maken. Er is echter bij de redactie voor dit schrijven nooit iets binnengekomen. Dus Marchel wat dat betreft is je verwijt aan de redactie niet erg riep (het bekende hand in eigen boezem steken)

0-0-0-0-0

In juni van dit jaar werd ik uitgenodigd op een vergadering van de LWVT (Landelijke Werkgroep VogelTrekellingen) in Arnhem. Vermoedelijk naar aanleiding van mijn rapport van trekellingen. Hierdoor ben ik vrij goed op de hoogte met de ontwikkelingen die in deze werkgroep gaande zijn. Inmiddels zijn de data voor de simultaantellingen door de werkgroep vastgesteld. Ikzelf en Tom Kompier zijn van plan hieraan mee te gaan werken. De telpost in de Redichemse waard willen wij handhaven. Als er mensen zijn die interesse voor dit project hebben kunnen zij met mij contact opnemen. Tevens is bij mij aanwezig de Projectbeschrijving van de LWVT

Marchel van der Tol
Lindeboom 21
4101 WE Culemborg
tel. 03450-18102

Ingekomen stukken

- Diverse vakantiekaarten van leden
- Kaarten en folders van de Waddenzeevereniging tegen gasboringen op Ameland, zie prikbord Nonnetje.
- Diverse uitgaven van vogelwachten, zie leesplank
- Verslag 1979/1980 van de Stichting Natuur en Milieu
- Natuur en Milieu, uitgaven juni tot en met september
- Diverse uitgaven van de Stichting Mondiaal Alternatief
- Greenpeace krant nr3-1981
- Natuurbehoud nr. 3 - 1981
- Stichting Kritisch Faunabeheer "Aktie Stop Ganzejacht".
- Adreswijziging Gelderse Milieufederatie.
- Streekplan "Rivierenland"- komgrondengebied.

Uitgegane stukken

Diverse begrotingen betreffende activiteiten volwassenen en jongeren naar de gemeente Culemborg voor subsidieplannen 1982.

Agenda

E.H.B.O.

Er is zowel een "Eerstehulpkist" voor kampen, knotwilgen snoeien e.d. aangeschaft als een "kleinere" tas voor bijv. excursies waarin bovendien een fietsreparatieset.

Beide werden aangeschaft via het plaatselijke Rode Kruis en voldoen ruimschoots aan de eisen. Er was echter enige kritiek op de inhoud en een verlanglijstje werd opgemaakt, enige artikelen zullen alsnog gekocht worden en toegevoegd aan de kist, andere verlangens daarentegen niet omdat ze niet zozeer in een E.H.B.O. kist thuishoren alswel in een "huisapotheek".

Berry lucas is aangesteld om na gebruik voor aanvulling te zorgen.

Excursieleiders kunnen de tas voor de excursie afhalen in het "Nonnetje" en na de excursie direct terugbrengen en bovendien behoren zij aan te tekenen wat eventueel gebruikt is.

Braderie

De afgelopen braderie is zowel wat belangstelling als verkoop betreft een redelijk succes geworden. De verkoop bedroeg ruim 1100 gulden, voor de de N.V.W.C. resulteerde een batig saldo van ongeveer 225 gulden.

Jammer was alleen dat de organisatie weer op een zeer klein aantal mensen neerkwam.

Knotwilgen snoeien

Jan Rietvink heeft aangekondigd i.v.m. gezondheidsredenen het rustiger aan te moeten doen, dit heeft ook zijn gevolgen voor het knotwilgen snoeien.

Gezocht moet worden naar een bekwame opvolger die het belangrijke organisatorische werk op zich neemt, ook voor het onderhoud van het gereedschap zal iemand gezocht moeten worden.

Belangstellenden die zich actief bezig willen gaan houden met het snoeien kunnen contact opnemen met Jan Rietvink, tel. 6407.

Winterkamp

Leo zal weer op zoek gaan naar een geschikt ^{kamphuis} voor een kamp dat liefst op een van de Waddeneilanden gehouden zal worden met als data 23 tot en met 27 december. Meer berichten te zijner tijd.

Vogelcursus - Vogelwerkgroep

De vraag rijst of de V.W.G. als zodanig moet blijven functioneren gezien de ervaringen van het afgelopen seizoen en nu bovendien Marcel v.d. Tol wegens studieredenen, zich heeft teruggetrokken.

Leo zal in overleg met Marcel en anderen bekijken wat er moet gaan gebeuren.

De vogelcursus zal ondanks het niet of minder functioneren van de V.W.G. doorgang moeten vinden. Het werkgroepje zal dan ook in alle rust verder werken aan de voorbereidingen.

Na het vaststellen van het excursieprogramma en en het afwerken van enkele vragen en verzoeken wordt de vergadering besloten.

Stichting Natuurraizen

Een (vakantie) reisorganisatie als bovengenoemde stichting is in Nederland niet een van de bekendste reisorganisaties.

Deze organisatie verzorgt reizen naar vele binnen en buiten Europa en de nadruk hierbij ligt op het kennismaken met de "natuur" in het betreffende land.

Er zijn reizen speciaal voor vogelaars, plantenmensen etc. en meer algemene natuurreizen.

De reizen staan o.l.v. deskundigen reisleiders en het aantal deelnemers(sters) is meestal beperkt tot ongeveer 15 personen.

Enkele namen van reisleiders die vele bekend zullen voorkomen- Dick Jonkers- Jan Bos- Nico de Haan- Rombout de Wijs.

De organisatie heeft geen winstoogmerken oftewel de reissom is volledig besteed aan de reis en organisatorische kosten.

De prijzen van de reizen lijken op het eerste gezicht nogal hoog maar men moet ook in ogenschouw nemen wat men er voor krijgt -
- volledige verzorgd, o.a. vervoer per busje of zelfs vliegtuig op de plaats van bestemming, ondrekomen in hotels, etc.

-deskundige begeleiding van een reisleider en vaak nog een plaatselijke gids.

-vliegen per lijnvliegtuig

-voorbereidings c.q. kennismakingsdag

In het jaar 1982 worden er o.a. reizen georganiseerd naar - Suriname- Turkije- IJsland- Sardinië- V.S.- Japan- Zweden etc.

Wie vrijblijvend inlichtingen wil hebben kan terecht bij het secretariaat van de Stichting P/a postbus 4209 - 1009 AE Amsterdam.

Bovenstaan d verhaaltje was n.a.v. een verzoek van de stichting en wie herinnert zich niet de dia-avond over Suriname verzorgd door Dick Jonkers, een van de reisleiders van de Stichting Natuurreizen.

H.van de Warenburg

~~Ekskursie-programma~~

zaterdag 3 oktober

Introductie fiets excursie met name voor die leden welke nog nooit met een excursie zijn meegeweest. (toe ga jij ook eens mee!, doen 't is hartikke leuk en leersaam)
Vertrek 9.00 uur vanaf 't Nonnetje (dat is bij de buitentrap op het binnenterrein van de Sociale Akademie)

Inlichtingen en leiding bij: Leo van de Kooy , tel. 15450
Henkjan Kievit , tel. 14561
Kars Veling , tel. ?

zaterdag 10 oktober

Paddenstoelen-ekskursie naar het bos van Neerijnen.

Als je nog geen paddenstoel van een keukenstoel kunt onderscheiden, mag je deze ekskursie niet missen. Wim Rubers heeft de leiding.

Er wordt om 10.00 uur verzameld bij de hoofdingang, dat is de oprijlaan naar het gemeentehuis.

Fietsers vertrekken om 8.45 uur vanaf 't Jach (postkantoor)

Om ongeveer 14.00 uur is het einde van de ekskursie.

Inlichtingen: Han Jansen , tel. 15551

zaterdag 17 oktober

Trein- en fietsexcursie naar de Flevopolder (bij vele al bekend om het vele wat daar wordt waargenomen)

Inlichtingen en opgave (in verband met het huren van fietsen) bij:
Henkjan Kievit , tel. 14561

maandag 19 oktober

Maandelijke algemene vergadering in 't Nonnetje. Aanvang 20.00 uur
(laat je ook eens zijn en horen !)

zaterdag 31 oktober

Fiets excursie naar de Kil van Hurwenen o.l.v. Berry Lucas.

Vertrek 9.00 uur vanaf 't Nonnetje (dus niet vanaf 't Jach)

Inlichtingen bij: Berry Lucas , tel. 13852

vrijdag 6 november

Diaavond met natuurdia's van de leden. Toe stel je dia's beschikbaar aan :
Kars Veling, zodat dit een leerzame avond wordt.
Aanvang : 20.00 uur in de Scoos van de Sociale Akademie

zondag 8 november

Fiets excursie langs de uiterwaarden van de Lek o.l.v. :Kars Veling
Vertrek 9.00 uur vanaf 't Nonnetje.

donderdag 19 november

Maandelijks algemene vergadering in 't Nonnetje (kom je ook)
Aanvang 20.00 uur

zaterdag 21 november

Fiets excursie naar de landgoederen langs de Langbroeker Wetering bij Langbroek
o.l.v. Henkjan Kievit en Berry Lucas.
Vertrek 8.30 uur vanaf 't Nonnetje. Inlichtingen bij: Henkjan Kievit tel. 14561
Berry Lucas tel. 13852

Voor alle excursies en bijeenkomsten geldt dat ze open zijn voor zowel oud als jong,
met iedereen wordt rekening gehouden.

Voor de fiets excursies hebben we een EHBO tas met bandenplakset gekocht, deze moet
worden meegenomen uit 't Nonnetje, vandaar dat de fiets excursies in het vervolg
vertrekken vanaf 't Nonnetje. (kijk vooraf of het anders is)

Wanneer ga jij ook eens mee!! Doen hé.

Als je eens een suggestie hebt voor een één of andere interessante excursie kom dit
dan eens zeggen op de algemene maandelijks vergadering, want daar wordt het excursie-
programma vastgesteld.

Kopy inleveren vóór de 25e van
de maand!!

